

NÉPI EGYSÉG

BRASOV-BRASSÓ

Szerkesztőség: Str. Argintarilor (Ovda-sz.) 16, Telefonszám 17-35
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rozsár) 2, Telefonszám 22-69
Képfelrakat nem érünk meg, Szerkesztőségig legkorábban 6 óra el-
törtökön 16-18 óráig, Kiadóhivatali órák naponta 8-15 óráig

POLITIKAI NAPILAP

FELTÖLŐ SZERKESZTŐ: KURKO GYÁRPÁS
Bejegyezve a brassói törvényszékben G. II. 1769/1944 szám alatt
Engedélyezte: Cenzura Militară a Preslei sub No 1437.7.X.1944

Előfizetés egy hónapra 4500 lej

HÍRDETÉSI DIJAK: Hírvonatban, hírdetményben, nyitlárban
300, közgazdasági közleményben 800 lej szavanként (legkeve-
sebb 20 szó). Kereset hirdetés négyzetcentiméterenként 300 lej. Gyász-
jelentés négyzetcentiméterenként 350 lej. Díjak előre fizetendők

A GYULAFEHÉRVÁRI MESE

Az alábbi cikk részleteket közöl Kacsó Sándornak a kolozsvári „Világosság” hasábjain „Válasz a Patriának” címen megjelent írásából.

A Maniu-féle nemzeti parasztpárt kolozsvári hivatalos lapja nagy cikket szentelt egyik utóbbi számában az erdélyi magyarságnak. Szép a cikk nagyon. Esztorgályozott mondatai kothumuszban s méltóságteljesen sétálnak elő. Látványosak. A szemre hatnak inkább, nem az értelemre. Szemlégessük ki a hosszú cikk homályos mondataiból azt a keveset, ami a magyar népeknek szól.

Való igaz a cikknek az a megállapítása, hogy a magyarság a „szorongató érzés” állapotában volt. De így volt nemcsak az észak-erdélyi, hanem a délerdélyi is. És nemcsak „cinekek az országrészeknek (Észak-erdélynek) a felszabadítása után”, hanem azelőtt is, két és fél évtizeden keresztül állandóan, attól a pillanattól kezdve, amikor észrevette, hogy Gyulafehérvár nem politikai valóság, hanem csak szép mese. Attól a pillanattól kezdve, amikor rájött, hogy a politikai valóság az a nacionalizmus, amely Vaida Sándor, Maniu Gyulán és a vaskardán keresztül forrósodott hozzá a német nemzeti szocializmushoz. Ez a szellemiség és gyakorlati megnyilatkozásai okozták a szorongató érzést bennünk, sőt ennél sokkal többet is, a lázadó keserűséget, amikor látnunk kellett, hogy ez a nacionalizmus kiveri a magyar munkást a gyárakból, a kisparaszt a műhelyéből, a hivatalnokot az íróasztal mellől, s a földművest reménytelenül ragasztja bele a nyomorúságba. Mi tudjuk, hogy mit jelent az, ha egy nép széles rétegeit elszegényítik s nekünk a tömegeink sorsa fáj. Mi azt is láttuk, hogy középosztályunk is tartalékait éli föl már s fiai fokozatosan kiszorulnak a termelő életből, mert végül már inasnak sem lehetett szerződteni a magyar gyermekeket.

Ennek a sovínista-nacionalista szellemiségnek az egyre fokozódó elhatárolódását láttuk s nem szemben ezzel, hanem mindig mellette, vagy éppen az élen Maniu Gyulát. Nem, nem akarunk rágalmanzi, távol legyen ez tőlünk. Nem mondjuk és nem is mondjuk soha ezt, hogy ennek a tüvészést okozó nacionalizmusnak a világpolitikai bukása után, az orosz csapatok nyomában maga a pártvezér adott parancsot a Maniu-gárdisoknak a széleskörű szörnyű bestialitásokra. Még csak azt sem állítjuk, hogy az államminiszter Maniu maga rendelte el közel 30 ezer székelynek ismeretlen helyre való elhurcolását. Bizonyosan nem ő válogatta ki személyesen azt a több ezer délerdélyi magyart sem, akiket internálótáborokba zártak. De mondjuk, mert tudjuk, hogy azok a székelyek, akiknek favágótként fejszével vágják le a fejét, akiket elhurcoltak, kiraboltak és megkínzottak, nagyon jól érezték, hogy mindezt attól a nacionalista-sovínista szellemiségtől kapták, amelynek látható képviselője Maniu Gyula és hordozója most már, a vaskarda és a szélsőjobboldal bukása után, egyedül a nemzeti parasztpárt. És tudja ma is, mert bórén érzi a magyar nép, hogy ez ellen a szellemiség ellen kell keserves küzdelmet folytatnia még most is a MNSZ-nek. Mert ott van ez a szellemiség még most is a társadalmi életben, falun és városban egyaránt s akik vallják és gyakorolják, annak a sovínizmusnak a hívei, amelyet a nemzeti parasztpárt képvisel. Igen, ez a szellem valóban mérgező és pusztító, mert éleszt, fokozza a két egymáshoz nem illő fiai közötti gyűlölködést. Azért is harcol ellene a MNSZ olyan elszántan...

S mindezt látva, bórén érezve a magyar nép, már nem is csodálkozik azon, hogy

a nemzeti parasztpárt olyan adáz gyűlölettel van az ODA és a MNSZ iránt, noha ezek a pártok és szervezetek éppen a két nép közötti béke és szeretet igéit hirdetik, mindkét oldal felé egyaránt keményen ítélik el az imperialista törekvéseket, az irredentizmust, a revizionizmus régi uszító jelszavait. A magyar nép túlnyomó többségének kinyílt már a szeme s látja, hogy az a sovínista szellem, amely 1918 után megfojtotta az akkori demokráciát, most kiteljesedett tartalommal rajtól tovább a nemzeti parasztpártban s ha akkor

nem tudta Maniu megvalósítani Gyulafehérvárt az ellentálló sovínizmus miatt, hogyan valósíthatná meg ezután, amikor most éppen az ő pártja képviseli egyedül ezt a szellemiséget?

Nem, nekünk a nép a fontos, a magyar tömeg s ennek semmi, de semmi idege nem kívánja, hogy ez a sovínista-nacionalista szellemiség egy hasonló szellemiségű keskeny magyar réteggel összefogva érte meg egymást a tömegek rovására csak azért, mert a nemzeti parasztpárt úgy gyűlöli a — kommunistákat. A magyar nemzetiségnek arra az oldalra kell

állania, amelyen ez ellen az uszító, uralkodni vágyó, szupremáciát valló nacionalizmus ellen küzdenek, mert csak így remélhet egyenjogúsítást, ami a két nép közötti béke alapja.

Tudjuk, mi következne ránk a nemzeti parasztpárt győzelme esetén. Eppen azért feszítjük meg minden erőnket, hogy ne győzzenen vele és benne az a szellemiség, amelyből tudjuk már, milyen eslekedetek fakadnak. Az egyszer elvetélt Gyulafehérvár után nem hiszünk már a szép mondatoknak, mert mi megtanultuk visszavezetni a dolgok fonálát a dolgok gyökeréig: addig a szellemiség, amelyből olyan dolgok fakadnak, mint amilyeneket volt részünk megtapasztalni.

A demokrácia máris megnyerte az első választási csatát

Írják a fővárosi lapok a Szociáldemokrata Párt vasárnapi határozatáról

(Bukarest.) A fővárosi sajtó szinte kivétel nélkül vezető helyen foglalkozik a Szociáldemokrata Párt vasárnapi nagygyűlésén hozott ismeretes határozatával, amely nagy szótöbbséggel úgy döntött, hogy a Szociáldemokrata Párt megvédi a munkásegységet és az elkövetkező választásokon a március 6-án megalakult kormányban résztvevő pártokkal együtt fog indulni.

A bukaresti rádió szokott napi sajtószemléjében részletesen ismerteti a fővárosi lapok erre vonatkozó cikkeit, s különösen kiemeli a Szociáldemokrata Párt hivatalos lapjának, a „Libertatea”-nak vezércikkét. A „Libertatea”-le-
szögezi, hogy a párt határozata után mélyeséges csalódás érte mindazokat, akik a munkásegység szétrobbanásá-

ban, vagy legalább is a pártszakadásban reménykedtek. A párt nagygyűlésének határozata csattanós válasz volt a reakció hívei számára, akik azt hitték, hogy hízegésekkel vagy fenyegetésekkel meg lehet bontani a munkásegységét. A vasárnap lezajlott vitákból a párt megerősödve került ki, s egyszersmind jobbra tisztázta helyzetét.

A „Scanteia” szerint a Szociáldemokrata Párt nagygyűlésének döntésével a demokrácia máris megnyerte az első választási csatát. A két-testvér munkáspárt ezuttal is nyilvánította törhetetlen harci akaratát és ez a demokrácia megerősödéséhez fog vezetni. Hiába volt a reakciós körök és a reakciós sajtó minden mesterkedése, a Szociáldemokrata Pártot nem lehetett letéríteni a kö-

zös munkáserdekek útjából és ugyanakkor nem lehetett őt felhasználni a Szovjetszövetség ellen fordított belpolitikai fegyverül.

A „Erdély” a Szociáldemokrata Párt kolozsvári magyar nyelvű napilapja szerint „a pártnagygyűlés állásfoglalása az egységes lajstrom mellett annak bizonyossága, hogy a párt nagy többsége teljes egészében megértette az idők szavát és a munkásegység fenntartásának történelmi jelentőségét szükségességét. A megnyugtató határozat lehetővé teszi, hogy a párt egységirontban a Kommunista Párttal és a többi demokratikus pártokkal felkészüljön a választásokra és kivegye részét a demokratikus pártoknak a reakció feletti aratandó győzelméből.”

Általános érdeklődés előzi meg a MNSZ országos intézőbizottságának brassói tanácskozásait

(Brassó.) A Magyar Népi Szövetség száz-as intézőbizottságának brassói tanácskozásait előkészítő helyi bizottság hétfőn délután teljes ülést tartott. Az ülés napirendjén megvitatásra kerültek mindazok a kérdések, amelyek egyrészt a száz-as intézőbizottság tanácskozásainak ügyrendjével, másrészt a tanácskozások kapcsán lezajló ünnepségekkel való vonatkozásban szöbajohettek.

A Magyar Népi Szövetség brassói végrehajtóbizottsága kedden délután 5 órakor szintén ülést tartott és ezen beszámoló hangzottak el a száz-as intézőbizottság tanácskozásainak előkészítőre vonatkozólag. A végrehajtóbizottság ülésének rendjén több kiegészítő javaslat hangzott el s ezek alapján a végrehajtóbizottság újabb utasításokat adott az egyes megbízottaknak. Ugyanekkor azonban a végre-

hajtóbizottság véglegesen leszögezte az ünnepségek sorrendjét és ebben most már csak lényegtelier módosulások várhatók.

Amint értesülünk, dr. Csákány Béla, a központi végrehajtóbizottság tagja, már csütörtökön, március 14-én Brassóba érkezik, hogy a száz-as intézőbizottság tanácskozásainak napirendjét a MNSZ helyi szerveivel együttesen előkészítse. Több mint valószínű, hogy a dr. Csákány Bélával folytatandó megbeszélések után a Magyar Népi Szövetség helyi szervezete hivatalos közleményt fog kibocsátani az ünnepségek sorrendjéről.

A város és megye magyarsága körében érthető érdeklődés előzi meg az országos intézőbizottság tanácskozásait. Bár a tanácskozások ügyrendjéről mind a mai napig semmi sem szivárgott ki, a széles tömegek figyelmét nem kerüli el az a kö-

rülmény, hogy a száz-as intézőbizottság a nem sokára bekövetkező választások előtt ül össze, hogy a magyarságot érintő kérdésekben határozatot hozzon.

Brassó magyarsága annál is nagyobb érdeklődéssel várja a száz-as intézőbizottság tagjait, mivel az országos központnak Kolozsvárra történt áthelyezése óta ez az első eset, hogy a Magyar Népi Szövetség legfelsőbb szerve a mozgalom elindulásának és megalapításának városában ül össze határozathozatal céljából.

A város magyar társadalmának nagy előkészületeket tesz a vendégek fogadására és ellátására. A Magyar Népi Szövetség mester-utcai székházában külön iroda létesült az elszállásolás ügyének intézésére. A MNSZ helyi szervezete arra kéri azokat, akik a száz-as intézőbizottság tagjait vendégül ohajtják látni, hogy ezt a szándékukat az említett irodának jelentsék be.

Már egyetlen demokratikus párt sem hajlandó résztvenni a görög választásokon

(London.) A görögországi helyzet változatlanul zavaros. Szofusz minisztere nőnek ama elhatározása, hogy minden körülmények között megtartják a március 31-ére kitűzött választásokat, egyre

nagyobb ellenállásba ütközik. A választások megtartásával kapcsolatos ellentétek következtében eddig már tizenegy miniszter vált ki a görög kormányból. A kormány kiegészítése még nem történt meg.

Szálasin és áruló társainak végrehajtották az ítéletet

(London.) Mint a Reuter ügynökség Budapestről jelenti, kedd délután megtörtént Szálasin és ő volt nyilas miniszter társainak kivégzése. A kivégzés akasztás útján történt. Mint ismeretes, a nyilas kormány tagjait a néptörvényszék kötélfali halálra ítélte és kegyelmi kérvényüket a köztársasági elnök visszautasította. Ezután megkeresést intéztek a háborús bűnösök nemzetközi bíróságához, hogy szükségük van-e a nyilas banditák tanúként való kihallgatására. Miután az a válasz érkezett, hogy a nemzetközi bíróság a maga részéről semmi okot nem lát fenntartani az ítélet végrehajtására, a nyilas minisztereket végrehajtották a halálos ítéletet.

== HIREK ==

Hírtér

Csütörtök, 1946. március 14. A nap 6 óra 15 perckor kel 6 óra 4 perckor nyugszik. — Kat: Matild. — Pet: Matild. — Ort: Benedek. — Zet: 8706 év, Adar II. hó 11.

Brassói mosók műsora

Are: A karaván. — Astra: Caranga (magyar felirattal). — Capitol: Császári válság. — Corso: Gunga Din. — Lumina: Egy vidám hét. — Redut: A dícsőre útja. — România: Libera! Tiszavirág (magyar film). — Scala: Bűbájos kiderül (magyar film).

Szolgálatos gyógyszerterápia Brassóban

Szerdán: Demetriu, Szabadság 18.

Csütörtökön: Eichhorn, Kut-nica 39.

— A miniszterelnök Déván. A Rador hírügynökség jelentése szerint Groza Péter dr. miniszterelnök tegnap elhagyta a fővárost és Dévára utazott.

— Csütörtökön érkeznek a magyarországi vendégek. A Rador jelentése szerint a román-magyar közművelődési hét vendégeiért Budapestre küldött vonat 14-én, csütörtökön érkezik meg a román fővárosba. A vonattal előre láthatólag mintegy 70 magyar vendég érkezik.

— A Balkáni Ifjú Antifasiszták kiállítás. Vasárnap nyílt meg Bukarestben a Nemzeti Művészetek palotájában a Balkáni Ifjú Antifasiszták kiállítása. Az ünnepélyes megnyitón megjelentek a politikai élet vezető személyiségei, a külföldi sajtó több képviselője. Constantinescu lasi tájékoztatóügyi miniszter megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy ez a kiállítás a balkáni egyetértés újabb jelképe.

— Gyergyóditró község lelkesen ünnepelte a Groza-kormány egy éves évfordulóját. A 8000 lélekszámú községben nem emlékeztetnek olyan lelkes ünnepésre, mint amilyennel március 6-án a falu lakossága a demokratikus Groza-kormányt ünnepelt. Közel kétezer főnyi hallgatóság előtt Nisly Béla járási főszolgabíró méltatta a Groza-kormány munkájának rendkívüli eredményeit, majd László István bíró és Mészáros Sándor albiró adtak munkatervet a község fellendítése érdekében. A kommunista párt részéről Takács Sándor gyergyói párttitkár, a MNSZ nevében Bajkó Sándor, a dírtói Népvédelem nevében dr. Gaál Endre és dr. Lőrincz József esperes mondtak beszédet. A lelkes népgyűlés egyhangú határozatot hozott, hogy küldöttséget menesztessen Groza Péter miniszterelnökhöz, melyben hűségükről és teljes támogatásukról fogadják biztosítani. Egyben kérik fogják az állami tartálékolt erdős területek kiszakítását az elszegényedett község talpraállítása érdekében.

— UNRRA szállítmányok fosztogatásait fogta el a nagyváradi rendőrség. A nagyváradi piacon az utóbbi időben némely fekete árus mérgező drága áron UNRRA-száppant, cernát, cigarettát és egyéb élelmiszert árult. Ennek a jelenségnek az alapján a rendőrség nyomozást indított, amely megelégedéssel végződött. Kiderült ugyanis, hogy a Nagyváradon árusított cikkek a Csehszlovákiának küldött UNRRA szállítmányokból valók. A rendőrség a nyomozás során elfogott két, a szállítmányok őrzésével megbízott cseh katonát, akikről bebizonyosodott, hogy ők a szállítmányok dézsmálói. A katonák beismerték, hogy több ízben kísérték ilyen szállítmányokat, melyekből minden alkalommal nagyobb mennyiséget eladtak. Hazaérkezésükkor aztán azzal védtek magukat, hogy a közbeeső államok hadseregei fosztották ki a szállítmányt. A csehszlovák hadsereg őrizetbe vett tagjai ellen megindult az eljárás.

— Az unitárius egyházközösség hírei. Az esperesi vizsgálat március 16-án kezdődik. Ugyancsak 16-án, szombaton délután 5 órakor presbiteri értekezlet. — Vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet lesz, amelyen Rostás Dénes esperes prédikál, délelőtt 11 órakor vizsgálozói közgyűlést tartanak, melyre a tagokat meghívja az elnökség. Vasárnap délután 4 órakor vallásos ünnepély keretében Darkó Béla árkosi, Tarr Géza nagyajtai lelkészek és a köri esperes tartanak

Az angol munkáspárt képviselői a kormány álláspontjának tisztázását kérik a Churchill-beszéd kapcsán

(London) Az alsóház hétfői ülésén több munkáspárti képviselő felszólalásában kérte, hogy a kormány határozottan szögezze le álláspontját Churchill volt miniszterelnök legutóbbi háborúra uszító beszédével kapcsolatban.

A felszólalásokra Attlee miniszterelnök válaszolt. Szerinte Churchill világosan kijelentette, hogy a saját nevében beszél ilyen körülmények között a beszédnek semmi köze Nagybritannia hivatalos politikájához. Egyébként is a beszéd szöve-

gét nem hozták előzetesen sem a kormány, sem Anglia washingtoni nagyköveteinek tudomására.

A kormány válaszával elégedetlen képviselők közül Powell hangoztatta, hogy a feszült nemzetközi légkör tisztázása érdekében nyílvánosan szükséges, hogy a kormány nyilvánosan jelentse ki, miszerint nem ért egyet Churchill kijelentéseivel. Ennek a kormány-nyilatkozatnak a megfogalmazása annál is inkább szükséges, mivel

Churchill a brit ellenzék vezetője és ebben a minőségében nem tekinthető teljeséggel magánembernek.

A Reuter ügynökség közlése szerint a szovjet sajtó és a moszkvai rádió továbbra is rendkívül erőteljes megjegyzéseket fűz Churchill nyilatkozatához. A lengyel lapok szintén erősen támadják a beszédet, amely — ugymond — rendkívül káros hatása a szövetségesek között való együttműködésre és az Egyesült Nemzetek Szervezetének működésére.

Antal István brassói Beethoven-hangversenye

(Brassó) Kimagasló művészi eseményt jelentett Antal István március 10-iki Beethoven-hangversenye az ARLUS rendezésében. A fiatalon is nagynevű zongoraművész e hangverseny keretében bemutatta Brassó zenekedvelő közönségének Beethoven legutolsó, egyben legcsodálatosabb alkotását, a 32. szonátát, az Opus 111 C-moll szonátát. Brassó közönségének nem volt még alkalma hallani ezt a zenei alkotást. Ez ugyanis nem szokásos műsorarabja a hangversenydobogóknak. Zenei élményedében, tudásában és művészi előadókészségében olyan rendkívülit követel, amire csak az egészen kiválasztottak képesek és azok is csak különleges alkalomkor állnak ki vele kedvelt közönségük elé. Az Opus 111-et hallani ezért olyan szerű rendkívüli zenei esemény, mint amikor a IX. szimfonia előadására kerül nagyvárosi sor. Nem is fogható más hozzá Beethoven alkotásai közül.

Szerencsére erre a különleges zenei alkalomra a falragaszok pusztán műsora is felfigyeltette a város zenekedvelő közönségét, úgyhogy a Vigadó nagytermének széksorai teljesen megteltek.

Antal István Bach D-moll Toccata és Fuga című zeneművét játszotta bevezetőül. A darab ünnepi élményedé hangulata a kiváló előadásban legjobban át tudta lendíteni a közönséget az élet köznapiságából Beethoven csodálatos tisztaságú világába. Ezután hangzottak fel az Opus 111 kezdő ütemei.

Senkinek sem sikerült azt a rendkívüli zenei alkotást szavakba foglalva méltóképp leírni. Erzékelni is csak kiválasztottjai képesek. Antal Istvánnak azonban töké-

letesen sikerült érzékeltetni azt a megfoghatóan művészi teremtő valóságot.

Beethoven ezt a művet már elhalt halló-érzékeléssel teremtette. Az előadó művész e tisztán belső hallásra épített, valóban csodaszzerű alkotást olyan egyszerű, természetes előadásban tette sajátunkká, mintha csak egy szál virágot adott volna kezünkbe, — itt a természet remeke, a tiétek, élvezzék! Ilyen előadásban a megfoghatóan művészi magától értet-
vé válik, zeneértővé teszi azt a közönséget is, amely talán soha nem értett azelőtt zene.

Ebben van a nagy jelentősége Antal István művészi előadóművészetének. Közel tudja hozni, könnyen érthetővé, egészen sajátjává tudja tenni a legtisztább, a legmagasabbrendű zenei alkotást a nem csupán zeneértő, hanem csak zenekedvelő közönség tömegéi számára is.

A műsor 3-ik száma Beethoven Fis-dur szonátája volt. Egy másik világ bemutatása. A természet közvetlen örömei, közvetlen vidám élése az életnek. Maga az egészséges köznapiság valóság. Elmaradhatatlan volt ezek után a műsor 4. számának, az Es-dur szonátának kiválasztása. Az egyszerű természetű lét mellett a tár a lét világnak bemutatása. Les adieux. — Bircsu a kedves barátjától.

A művész az élet teljességére törekszik. Ezt az örök művészi célt mutatta be a műsor bensőséges összeállításával.

Antal István hangversenye sokáig feledhetetlen élménye marad Brassó zenekedvelőinek.

Nagy Mihály.

Egy a százhuszezerhez

Szerkesztőségünkbe több panasz érkezett, hogy Brassóban jöjjék a gyógyszerterápia száma immár 20-ra emelkedett, ma is csak egy gyógyszerterápia tart szolgálatot. Ezt annál érettebbnek tartjuk, hogy a háború előtti időkben — amikor Brassó lakossága jóval kisebb volt — rendszeresen két gyógyszerterápia tartott szolgálatot. Most pedig, amikor a városban százhuszezer ember zsúfolódott össze, egy szolgálatos gyógyszerterápia mellett előfordulhat, hogy a Bolgárszeg végén lakó beteg számára a sürgősen szükséges gyógyszer a Derezslyei úton lévő gyógyszerterápia kell beszerezni. Előfordulhat továbbá, hogy az egyetlen szolgálatos gyógyszerterápia nem kapható a szükséges gyógyszer és így a beteg hozzátartozó

zója nem mehet el egy másik gyógyszerterápia az előírt orvosságról.

Mint ahogy a brassói közönség sorából érkező panaszot teljesen indokoltnak tartjuk, felkérjük a gyógyszerészek szervezeteinek elnökeit, hogy ismét állítsa vissza a régi rendszert és két gyógyszerterápia rendelkezjen ki vasárnapi és éjszakai szolgálatra. A beosztásnál pedig vegyék figyelembe, hogy a lehetőség mértékében a város legutóbbi részén lakó közönség is minél közelebb szerezhesse be a szükséges gyógyszereket. Tekintettel arra, hogy a gyógyszerterápia társadalmi hivatást töltnek be, és nem tekinthetők egyszerű kereskedelmi intézményeknek, a közönségnek e kívánsága ellen a gyógyszerterápia kényelmi szempontból nem emelhetnek kifogást.

előadást. Utána szavaltak és zeneszámok következtek. — Az egyházközösség előjárósága közli a hívekkel, hogy az évi közgyűlésen megjelentek egyházi adójukat önként felemelték, tekintettel a mai nehéz viszonyokra. Az egyház előjárósága kéri a híveket, hogy e hónap folyamán a hivatalos órák alatt jelentésük be adomégajánlásukat az egyházi irodában. Azok adóját, akiket elmulasztják, hivatalból állapítják meg.

— A Szovjet Szövetségben most ünnepelték meg a drótnélküli távirás felfedezésének 50-ik évfordulóját. Az első drótnélküli táviratot Popov mérnök adta le Leningrádban, akkor még Petrográdban, 1896-ban 250 méter távolságra.

— Svéd gazdasági támogatás Magyarországnak. Arvidson svéd

követ felkereste a magyar földművelésügyi minisztert és közölte vele, hogy Magyarország ipari és mezőgazdasági vonalon minden körülmények között számíthat Svédországtól támogatásra.

— Rockefeller adománya a zsidó származottaknak. Rockefeller az ismert amerikai „acélkirály” 100.000 dollárt adományozott az európai származott zsidók felségélyezésére. Az adományozás alkalmával kijelentette, hogy az európai zsidóság szenvedései önmaguk helyett beszélnek és azért feleslegesnek tartja megindokolni, hogy mi készítette erre a lépésre.

— Új Duna-híd Magyarországon. A fasiszták által feladott országban hatalmas erővel indult meg a forgalom helyreállítása. A budapesti lapok jelentik,

Miért hiányos Brassó vízellátása?

(Brassó) Több esetben foglalkoztunk Brassó, főként a belváros vízellátásának hiányával. Ezzel kapcsolatban a városi vízművek igazgatója, Mázgárcsú mérnök levelet intézett a sajtóhoz, melyben a hiányos vízellátás indokaival foglalkozik.

Az elmúlt évben több alkalommal közölté újságokban és falragaszon a lakossággal — mondja a közlemény — hogy technikai okok következtében a belváros vízellátása 5.30—10 és 17—20.30 órák között történik. A város azért kényserült a vízellátást csökkenteni, mivel az elmúlt évben nagy volt a szárazság, a vízvezeték csövek nagyon megrongálódtak, és a háború folyamán ezeket anyaghiány, valamint műszaki emberek hiánya miatt kicserélni nem lehetett. Közvetlen, hogy a vizet azelőtt 80 évvel vezették be Brassóba és azóta a csöveket még nem cserélték ki, de még csak ki sem javították.

Sajnálattal kell azonban megállapítani, azt, hogy a közlemény nem fedt teljesen a valódi helyzetet. Tudvalevő, az, hogy a város egyes részein viz csak reggel 7—9 és délután 6—8 óra között van. Tehát éppen akkor szűnhet, amikor a dolgozók jórészt a legnagyobb szükségére volna rá. Reméljük, hogy a városi vízművek igazgatósága belátja a helyzet tarthatatlanságát és hamarosan fog intézkedni.

A Groza-kormány ünnepése Kézdivásárhelyen

(Kézdivásárhely.) A kis székes város is ünnepelésben emlékeztet meg a Groza-kormány egy éves országlásáról. Erre az alkalomra a várost kilobogózták. És e 7 órakor a Vigadó színháztermében gyülekezett össze a lakosság és a helyőrség tisztikara.

Bucs József a MNSZ helyi szervezőinek elnöke az ODA nevében üdvözölte a megjelenteket, majd Ugy Antal mondtatta el ünnepi beszédét.

Szigyártó Béni, a Tudor Vladimirescu hadosztály főhadnagya, beszédében 1944 augusztus 23-a után a demokrácia legnagyobb ünnepének 1945 március 6-át jelölte meg.

Fülöp Kálmán tanár a Magyar Népi Szövetség nevében beszélt és elítélte azokat a reakciós elemeket, akik a Groza-kormány által biztosított jogokat elgáncsolni próbálják.

Végül Perce Ferenc villamossági tisztviselő a Kézdivásárhely és Vidéke Egyesített Szakszervezete nevében köszöntötte a Groza-kormányt.

hogy Győr és Magyaróvár között elkészült egy új Duna-híd. A hidat Gieró Ernő kereskedelemügyi miniszter jelenlétében március 10-én ünnepélyes keretek között adták át a használatnak.

A CASBI-szövlők bérbeadására. A nagyváradi földművelési szakszervezete gyűlést tartott, amelyen kéri, hogy az idegen javakat ellenőrző CASBI felügyelete alatt lévő szövlőket a földművelési szakszervezete vegye kezelésbe. Nagyváradon 48 ilyen szövlő van, amelynek területe 223 holdat tesz ki.

* A brassói önkormányzat borbély- és fodrász mesterek szakszervezete csütörtökön, 1946 március 14-én 4 órakor közgyűlést tart a szakszervezet székházában, amelyre kéri az összes tagok pontos megjelenését a Vezetőség

Az Ördögkúti tömegmészárlás a kolozsvári népbíróság előtt

(Kolozsvár) A nagyfalus és bánffyruyudi fasiszta vérengzések felderítése után, (amelyről lapunk tegnapi számában közöltünk részleteket) a kolozsvári népbíróság az Ördögkúti tömegmészárlás tanuit és vádlottait hallgatta ki.

A népbünyész felolvasta a vádiratot, a mely gyilkosságban való részvétellel és felbujtással vádolja Bay Ferenc földbírtokost, Titkos József, Varga Sándor, Szabo Gyula és Palágyi Ferenc földműveseket.

A vádirat szerint 1940 szeptember 14-ek reggelén három kerekpáros katona

érkezett Ördögkútra, akiket egy Sütő János nevű földműves vezetett Molnár Mózes pap házába. Röviddel ezután érkeztek a debreceni csendőrszázad tisztjei, névszerint Ákos alezredes, vitéz Mocsáry és Koltay hadnagyok, Szabó Zoltán csendőralfőnök és három őrmester, akik a tömegmészárlást elrendelték. A tisztok azt állították, hogy néhány házból és a falu tornyából gépfegyverrel löttek a bevonuló katonákra. Ezért megmutatták maguknak a kérdéses házakat, amelyeket felgyújtottak és 176 embert agyonlőttek.

A tanu egyébként határozottan állítja, hogy a templom tornyából senki sem lőtt Horthy bevonuló katonáira. Nem hiszi, hogy valakinek a faluban fegyvere lett volna.

Salagean Ioan tanu emlékszik, hogy a Bay erdejéből löttek a falut, később halotta a faluból is a gépfegyverkattogást.

Berkovics Mendel koronatanu, akinek egész családját kiirtották, határozottan állítja, hogy azoknak a házait gyújtották fel, akik nem voltak jó viszonyban Bay Ferenc földbirtokossal.

Ákosy alezredes azt állította, hogy a román pap leánya, Costea Otília is lőtt a templom tornyából a magyarokra. Őt is kivégeztette. A leány hulláját Ákosy le is fényképeztette. Costea Otília azonban él és a per egyik koronatanuja. A fiatal lány részletesen elmondta a szörnyű nap eseményeit. Egy magyar kerekpáros katona figyelmeztette őt és családját, hogy jó lesz menekülni, mert a környéken „disznóságok” történek.

Az úgy tárgyalása folyik.

Elcsapják az emberséges tábornokot

Egy Ferenc Gyula nevű katona azt vallotta, hogy az embertelen tömegmészárlás után egy magyar tábornok érkezett a faluba, akinek nem tudja a nevét és aki rettenetes jelenetet rendezett, amikor a dolgot megtudta. Megfenyegette Ákosy alezredesét és társait és kijelentette, hogy ezt a gaztettet nem hagyja megtorlas nélkül. A tanu szerint ezt a tábornokot nemcsak

ra az eset után nyugdíjba küldték.

A vádlottak természetesen tagadták, hogy részük lett volna a tömeggyilkosságban.

Marcus Vasile tanu szerint a magyar katonák arról beszéltek, hogy ügyelni kell a felgyújtással, nehogy magyar ember házákat is leégessék, de az óvatosság ellenére magyar házak és csűrök is tüzet fogtak.

Az ellátatlan lakosság élelmének biztosítását szolgálják a kormány átmeneti jellegű gazdasági intézkedései

(Bukarest) A fővárosban megnyílt a megyei gazdasági hivatalok és szövetkezeti szövetségek vezetőinek értekezlete. Az értekezlet megtárgyalta a mezőgazdasági termények összegyűjtésének, valamint a falusi lakosság iparcikkkel való ellátásának kérdéseit. Ezen az értekezleten Parvulescu tábornok, közellátási miniszter és Alexandrescu Anton szövetkezeti miniszter is részt vett.

Parvulescu tábornok közellátási miniszter beszédét mondott az értekezleten. Közölte, hogy a városok és ipari központok és a terményekben szegény vidékek mintegy 8 millió lakosa mindennapi élelmének biztosításáról kell gondoskodni az új termésig.

— Az ennek érdekében tett kormányintézkedéseknek — hangsúlyozta a miniszter — nem az a célja, hogy a kereskedelem szerveit az állam és a szövetkezetek helyettesítsék. A kormány erre vonatkozó rendelkezései csak kivételes helyzet megkívánata intézkedések. A közszükségnek ma átmenetileg meg kell előznie az egyes személyek magánérdekeit.

— A termés, amely a jelentések szerint jónak ígérkezik, — folytatta a miniszter — valamint a gazdasági élet visszatérése a maga medrébe, véget fog vetni ezeknek a kivételes állapotoknak és az ezekből

fakadó különleges intézkedéseknek. Akkor a kereslet és kínálat törvénye ismét visszaveri a maga természetes szerepét a gazdasági életben, a szövetkezeti munka pedig megátírozott céljait fogja szolgálni.

A közellátási miniszter beszéde végén kijelentette, hogy az ország fölötté képző jelentések érkeznek a gabona összegyűjtésének eredményeiről. Egyetlen na-

pon 200 vagon gabonát gyűjtöttek össze, melótt az erre vonatkozó munkálatok rendszeresen megkezdődtek volna. A külföld is rendkívül kedvezően fogadta az erre vonatkozó kormányintézkedéseket. Angol kormánykörökben kijelentették, hogy tanulmányozni fogják a Groza-kormány említt gazdasági intézkedéseit, hogy szükség szerint Angliában is alkalmazhassák.

A magyarországi haladószelemű pártok a kisejtjeztettek között szereplő kfgazdapárti képviselők kizárását követelik

(London) A Reuter ügynökség budapesti tudósítója szerint a Kommunista és a Szociáldemokrata Párt a Nemzeti Parasztpárttal egyetemben felkérte Tildy Zoltán köztársasági elnököt, a Kfgazdapárt elnökét, hogy zárja ki pártjából azt a 60 képviselőt, akik múltbeli fasiszta tevékenységük miatt „tisztogatási” listákra szerepelnek.

A magyarországi baloldali lapok híradása szerint a három párt kedd délelőtti 11 óráig adott haladékokat, hogy az előterjesztett indítványt elfogadják. Ellenkező esetben cselekvési szabadságot vesz magának és felmondja a pártközi kormánymegállapodást.

Egyelőre még nem tudni, hogy a magyarországi belpolitikai válság miként oldódik meg. Kétségtelen azonban, hogy a három baloldali párt erőfeszítése a Kfgazdapártban megbuvó reakciók el távoztására súlyos válsággal fenyeget.

Maniukék megkezdtek a „választási harcot”

Véres támadás a medgyesi szakszervezeti székház ellen

(Medgyes.) A „Scanteia” jelentése szerint szombat este Maniu pártíveiből és vasgárdistákból álló nagyszámú csoport megtámadta a szakszervezeti székházat, ahol a munkások éppen ülészttek. A pisztolyokkal, késekkel, könnyfakasztó és hányató bombákkal felszerelt reakciók behatoltak a székházba, ahol számos munkást megsebesítettek. Közülük négynek az állapota válságos. A rend helyreállítására kivezényelt rendőröket pisztolylövésekkel fogadták.

A támadók, miután a székház berendezését összetörték, a falakról letépték a Lenin és Sztálin képeit, távozóban több irógépet vittek magukkal.

A haladéktalanul megindított vizsgálat során az ügyészség megállapította, hogy a támadókát a Nemzeti Parasztpárt medgyesi szervezetének alelnöke, Deva

Aurel vezette, akinél egy közismert vasgárdista, Dulcanescu Stefan levelét találták meg. A levél Devát a támadás végrehajtásával bízta meg. A levélben többek közt az szerepel, hogy ne hagyják, hogy a magyarok és zsidók eltapossák őket. A levél egyik részletéből kiténik, hogy Dulcanescu egyenesen megparancsolta a támadást. Pavlovici mérnök, a Nemzeti Parasztpárt medgyesi főnöke a támadás napján táviratot küldött a bukaresti pártközpontba, amelyben jelent, hogy minden a legnagyobb gonddal van előkészítve.

A támadás külön érdekessége, hogy abban nemcsak a nemzeti parasztpártiak, hanem a szász hitleristák is tevékeny részt vettek. Egy Bentler nevű ismert hitlerista, aki nemrég szabadult ki a tg-ju-i táborból, a támadás előtt izgató beszédet intézett a támadókhoz.

Még mindig vannak, akik „RIF” jeizésű szappant kínálnak medvételeire!

(Brassó) A brassói rendőrfőnökség Papadopol rendőrkapitány aláírásával a következőket közli:

Köztudomásra hozzuk, hogy a közönségnek egyes üzerek még mindig R.I.F. jelzésű szappant kínálnak eladásra. A szappant a hitleristák a lengyelországi táborok foglyainak hullájából gyártották.

Az ilyen szappan forgalombahozatala és használata szigorúan tilos.

Akinek birtokában ilyen szappan van, a jelen közleménytől számított 3 napon belül köteles azt a brassói rendőrfőnökség 10 számú szobájában beszoigaltatni.

Aki a beszoigaltatási kötelezettségnek nem tesz eleget, megbüntetik.

Nem utolsó, nem is kufatjuk, hogy kik hoznak ilyen borzalmas eredetű szappant forgalomba. De jóérzésű ember, ha még olyan szappanhíány is van, nem nyúl hozzá, hiszen ezt a szappant Európa minden részéből elhurcolt ártatlan emberek a gyomukmizott hulláiból főzték a vadállatoknak is mélyebbre süllyedt hitleristák.

Ami pedig a szappan forgalombahozott illeti, azt hisszük, hogy az örök emberi tisztességérzést szolgálja az, aki az ilyen üzért rögtön átadja a rendőrségnek.

Több mint 30 millió egy hét gyűjtéseredménye a Bolyai-egyetem javára

(Brassó) A kolozsvári Bolyai Tudományegyetem Segélyezőbizottsága megküldte lapunknak a február 22—március 1 között beérkezett adományok kimutatását. A készpénzadományok összege 28 millió 806.713 lej. Ezenfelül többmillió értékű természetbeni adományt is foglalt be. A magyarság tömegmozgulására jellemző, hogy a kimutatás adatai szerint az adományok túlnyomórészen tanintézetek növendékei, több mint negyven falusi elemi iskola, MNSZ szervezet, szövetkezetek, szakszervezetek, gazdakörök és különböző egyházközségek gyűjtéseiből származik.

Ezek közül a teljesítmény szempontjából kiemelkednek a gyergyószentmiklósi Állami főgimnázium 1 millió gyűjtése, továbbá a kolozsvári római katolikus egyházközség 1,056.600, a szászvárosi segélyezőbizottság 1,010.000, a nagycsanádi és alsószentmiklósi MNSZ szervezet 1 millió 718 ezer, az olthévi Hangya-Szövetkezet 669.500, Magyarbirtal község 505.700, a magyarfratjai a desaknai és a gyulafehérvári református egyházközségek 438 ezer, 381.400 és 370.600 lej, valamint Marosludas község hét különböző intézménynek együttesen közel háromnegyed millió lejt kitévő gyűjtései. Magánosok jelentősebb adományai: Aczél Béla és Tuzák Kálmán egyenként 120 ezer lej értékű természetbeni, Martonossy György 1,010.000 és Muntyán István 612 ezer lejes készpénzadományai.

A gyűjtés folyik tovább. A kezdeti eredményeit a következő hetek kiteljesülő gyűjtései bizonyára sokszorososan felül fogják múlni.

Csikmegye a Bolyai-egyetemért

(Csikszék, a N. E. tudósítójától.) A Bolyai Egyetem felségélyezésére Csik egyes községei már megküldték adományait.

Eddig a következő adományok folytak be: Csiksomlyó közbirtokossága 100 ezer lej, Delne község 254.130, Csikszék-daraszgödi állami népiskola 126.500, Nagybaldogasszony egyházközség 619.670, Csikszentdomokosi Állami Népiskola 207 ezer 935, csiktaplocai közbirtokosság 50 ezer, Csikrákos 210.660, Pálfalva 364.300, Csikszentmárton 184.600, Csikcskefalva 170.200, Csikszentlélek 193.900, Csikszentsimon-Csatós 496.800, Dánfalva 69.000, Lázárfalva 16.000, Mindszent 217.200, Csikszentkirály 345.700, Csikszék-dai állami népiskola 18.305, Lázárfalvi népiskola 15.000, Nagytusnád és Verebes 1.400.200, Gyergyószentmiklósról a Szociáldemokrata Párt 104.000, Lőrincz István dr. 200.000 lej. A többi községekben a gyűjtés még tart. A fenti pénzadományokon kívül nagymennyiségű élelmiszer is érkezett az egyetem részére.

A moszkvai rádió Ausztria élelmészeti helyzetéről

(Budapest) A moszkvai rádió hírmagyar-rádója legutóbbi előadásában részletesen foglalkozott Ausztria élelmészeti helyzetével. Az UNRRA szervezetnek ama bejelentésével kapcsolatban, hogy bajlandó Ausztria élelmiszerellátását magára vállalni kijelentette a hírmagyar-rádó, hogy elsősorban azok a nemzetek érdemesek a támogatásra, amelyek véres áldozatot hoztak a szövetségesek győzelméért és még sokkal rosszabb helyzetben vannak mint Ausztria.

Az osztrákoknak — mondotta a hírmagyar-rádó — elsősorban a maguk erejére kell támaszkodniuk. Ausztria néhány hónappal ezelőtti gazdasági fellendülés állapotában volt, az utóbbi időben azonban mértéketlenül lábrakapott az üzérkedés és arurejgetés. Az osztrák parasztnak is csak egy kis része áll a hazafias érzés magaslatán és erőfeszítésekre van szükség, ha azt akarják, hogy a rejtett gabonakészletek is a közös magtárba kerüljenek.

Végül a hírmagyar-rádó felhívta az osztrák népet, hogy az élelmészeti nehézségek megoldása érdekében fogjanak össze az üzérkedők és reakciók élelmiszereiket letérőre. A szövetségeseknek pedig figyelmébe ajánlotta, hogy folytassák erőfeszéseket az osztrák közélet meifisztítását a náciista elemektől. Mert csak ebben az esetben győzhetik le a felfülylő nehézségeket.

Figyelem!

Astra mozgóban

„CARANGA”

Főszerepben: LILY DAMITA és JACK BUCHANAN

Szenzációs artista szám.

Előadások kezdete 3 órából folytatódólagosan.

2 órák kacagás

március 12-től

Az első amerikai zenés revü vígjáték

román-magyar feliratu szöveggel.

Pótműsor:

Szenzációs artista szám.

